



## **Profesinis mokymas Baskų krašte Ispanijoje**

Profesinis mokymas Baskų krašte Ispanijoje yra pavyzdys kaip siekti kokybės profesiniame mokyme. Apie taip vadinamos ketvirtos pramonės revoliucijos keliamus pokyčius profesiniam mokymui buvo diskutuojama pažintinio vizito metu Bilbao mieste Ispanijoje 2019 m. lapkričio 26-28 dienomis, kur dalyvavo 25 profesinių mokyklų direktoriai ir pavaduotojai iš 11 Europos šalių.

Profesinis mokymas Ispanijoje yra glaudžiai susijęs su darbo rinka ir grindžiamas kaip aktyvus visą gyvenimą trunkantis procesas įvairaus amžiaus žmonėms. Profesinis mokymas suprantamas ne tik kaip tipiškas mokyklinio amžiaus jaunuolių „formalus mokymas“, bet ir „aktyvus mokymas“, skirtas darbuotojams, siekiantiems vienos ar kitos kompetencijos pripažinimo.

Profesinis mokymas siūlo apie 170 skirtingų kvalifikacijų trijuose lygiuose (pagrindiniame, vidutiniame ir aukštesniajame) siekiant užtikrinti, kad žmonės įgytų profesinę kvalifikaciją ir galėtų dirbti kvalifikuotą darbą. Profesinis mokymas sudarytas iš modulių, turinčių teorinį ir praktinį turinį, įskaitant stažuotčių įmonėje etapą.

Ispanijoje profesinis mokymas vyksta ciklais:

- Pagrindinio profesinio mokymo ciklas;
- Vidutinio profesinio mokymo ciklas;
- Aukštesnio profesinio mokymo ciklas;
- Specializuotos programos.

Asmenys, baigę profesinio mokymo ciklą, įgyja kvalifikaciją:

- Pagrindinio ciklo profesionalas - tai leidžia jiems pereiti į vidutinio profesinio mokymo ciklą;
- Specialistas (baigęs vidutinio profesinio mokymo ciklą) - tai leidžia jiems tęsti mokslus aukštesniojo profesinio mokymo cikle;
- Pažengęs specialistas (baigęs aukštesnio profesinio mokymo ciklą) - tai leidžia jiems tęsti mokslus universitete pagal jau turimos srities išsilavinimą.

Mokymo(si) ciklas trunka 2000 valandų iš kurių apie 400-600 valandų skiriama privalomai praktikai įmonėse.

Daugiau kaip 40000 mokinių (5.2% visų profesinio mokymo mokinių Ispanijoje) dalyvauja profesinio mokymo programose Baskų krašte. Absolventų įsidarbinimas, ypač įgijusių išsilavinimą mechatronikos, robotikos ar mechanikos srityje siekia nuo 82 iki 100%. Daugiau kaip pusė profesinio mokymo mokinių renkasi aukštesnįjį profesinį mokymą (V lygis).

Sėkmės formulė - daugiau praktikos ir inovatyvių mokymo(si) metodų: nuolatinė regioninės valdžios parama mokytojams, mentoriams, mokymo įstaigų vadovams ir glaudūs ryšiai su įmonėmis (įskaitant mažas verslo įmones).

Kitas raktinis sėkmės elementas - pažangiausių mokymo programų taikymas: kibernetinė sauga, sumani gamyba, bendradarbiaujanti pramoninė robotika, intelektualios autonominės transporto priemonės, tvarus žemės ūkis, 3D spausdintuvai taikomi sveikatos ir maisto bei drabužių gamybos srityse.

Profesinio mokymo jėga yra tame, kad mokymo(si) programos pritaikomos nuolatinei technologijų kaitai ir profesinio mokymo įstaigos sugeba greitai reaguoti į įmonių poreikius, rengiant darbininkus darbo rinkai. Tamprus ryšys tarp visų profesinio mokymo partnerių (Baskų vyriausybė, įmonės, profesinio mokymo centrai, mokytojai ir mentoriai) gali būti laikoma vertybe, formuojant profesinį mokymą Baskų krašte. Sėkmė taip pat matoma kalbant apie iškritusius iš mokymo(si) sistemos mokinius, kurių skaičius siekia 7,9%, kai tuo tarpu Europa 2020 strategijoje keliamas uždavinys iškritusių iš mokymo(si) sistemos skaičių sumažinti iki 10-15%.

Nacionalinė „ECVET“ ekspertė Roma Šimukauskienė

Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centro direktoriaus pavaduotoja  
ugdymui